

Tarixin tam obyektiv qiymətləndirilməsi ona görə mühümdür ki, bu, bəşəriyyətin daim can atdığı ideal həqiqətin təmin olunmasına kömək göstərir. Tarixi isə şəxsiyyətsiz təsəvvür etmək mümkün deyil. Məhz onlar vaxtın axarını müəyyənləşdirir, öz fəaliyyətləri ilə zamanın ayrı-ayrı epizodlarını vahid tarixi salnamənin ardıcıl səhifələri kimi bir araya gətirirlər.

Şəxsiyyətin xalqın, dövlətin tarixindəki yerinin və rolunun düzgün qiymətləndirilməsi isə strateji məqsədlərin əldə olunması baxımından çox mühümdür. Çünki yeni nailiyyətlər onların zamanında formalaşdırıldıqları deyər və prinsiplərə, inkişaf üçün yaratdıqları möhkəm bünövrəyə əsaslanır və şəxsiyyətlərin gələcəyə baxışı hədəflərə doğru yolda aydın istiqamət verir.

Xalqımızın ötən əsrdə yetirdiyi ən böyük şəxsiyyətlərdən olan Ümummilli Lider Heydər Əliyev tarixi irsi hər zaman xatırlanmalı, öyrənilməli olan böyük strategdir. Azərbaycan müstəqil dövlətçilik anlayışının həqiqi ideoloji prinsiplərinin və konseptual əsaslarının müəyyənləşməsi məhz Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti ilə bağlıdır. Ümummilli Lider Azərbaycanı milli dövlətçiliyi bir ideoloji konsepsiya olaraq formalaşdırmış, bununla ölkəmizin müstəqilliyinin, davamlı inkişafının sarsılmaz əsaslarını təmin etmişdir.

Buna görə müasir tariximizin böyük siması, dövlətin və xalqın yüksəliş yolunda böyük izlər qoymuş Heydər Əliyev qəlbində vətən sevgisi olan hər bir azərbaycanlı üçün dahi və unudulmaz şəxsiyyətdir. Vəfatının 20-ci ildönümündə bir daha Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz və xalqımız qarşısındakı xidmətlərinə nəzər yetirməklə, xatirəsinə böyük ehtiram hissi ilə yad edirik.

Ulu Öndərin tələp etdiyi prinsiplər cəmiyyətimizdə yeni dəyərlər yaradı

Hər bir xalqın öz istiqlalını bütün dünyaya bəyan etməsi və müstəqillik yollarında inamla irəliləməyi bacarması bir tərəfdən mövcud ənənə və təcrübələrə, digər tərəfdən isə bu yolun davam etdirilməsindən ötrü imkan və potensiala əsaslanır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin böyüklüyü isə bundadır ki, o, həm Azərbaycanın milli dövlətçilik ənənəsi və təcrübəsinin ötürücü orqanında vahid bir ideya mənbəyi kimi aktuallaşdırmış, həm də bu böyük dövlət adamının sovet Azərbaycanına rəhbərliyi dövründə cəmiyyətimizdə baş verən irəliləyişlərin, milli şüurun oyanışının, ən əsası sosial-iqtisadi, mədəni inkişafın məntiqi nəticəsi kimi 1990-cı illərin əvvəllərində müstəqilliyini bərpa edən ölkəmizin gələcəyi üçün müvafiq imkan və potensialı yarada bildirmişdir.

Xalqın istiqlal haqlarına qovuşması və dünya xalqları sırasında öz layiqli yerini tutmağı bacarması təsadüfi proseslər kimi kortəbii şəkildə baş vermir. Bu, tarixin hansısa məqamlarında görülmüş işlərin, atılmış addımların, verilmiş qərarların məntiqi nəticəsidir. Eyni zamanda hər hansı bir xalqın öz müstəqilliyini elan etməsi də hər nə qədər əlamətdar hadisə olursa-olsun, keçilməsi lazım gələn böyük bir yolun olsa-olsa ilk addımıdır. Bu yolun ilk addımında qarşıya qoyulmuş böyük hədəflərə çatmaqdan ötrü daha böyük əzmi, iradə, qətiyyət, yorulmadan irəliləməyə ehtiyac vardır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev öz varlığı, Azərbaycan sevgisi, gələcəyə baxışı ilə xalqımız üçün daim bu əzmi, iradənin, qətiyyətin mənbəyi olmuşdur.

Hələ 1969-cu ildə sovet Azərbaycanının rəhbəri seçilərkən bu vətənpərvər dövlət xadiminin qarşısında çox mühüm vəzifələr dururdu. Respublika həyatının əksər sahələrində təməzlil hökm sürməkdə idi. Azərbaycan malik olduğu zəngin resurslara rəğmən bir çox göstəricilərinə görə keçmiş ittifaq respublikaları arasında ən sonunculardan sayılırdı. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı üçün böyük layihələr yerinə yetirmək lazım gəlirdi. Amma bundan da çətin get-gedə cəmiyyəti sarımağda olan mənbəyi bəhrəni, gələcəyə inamsızlığı aradan qaldırmaq idi. Ümummilli Lider Heydər Əliyev qəlbindəki Vətən sevgisi ilə bütün bu çətinliklərin öhdəsindən gəlirdi. Azərbaycanı yeni və son dəstəyə həmişəyol bir strateji dövrün

əsas müəllifi oldu. Ardıcıl səyləri nəticəsində qəbul və icra olunan inkişaf proqramları sayəsində Azərbaycan qısa müddətdə öncül respublikalardan birinə çevrildi. Heydər Əliyev Azərbaycanın inkişaf axarını da dəyişdi, ölkənin, cəmiyyətlərin inkişafında müstəsna rol oynayan sənayeləşmə proseslərini gücləndirdi. Əgər ötən əsrin 60-cı illərinin sonlarına qədər Azərbaycan, daha çox aqrar respublika kimi tanınırdısa, cəmi bir neçə ildən sonra ölkəmiz sənaye respublikası statusu qazandı.

Ümummilli Lider o zaman da, sonralar da gördüyü, anıdan müşahidə etdiyi hər bir kiçik imkana belə Azərbaycanın irəliləməsi üçün bir fürsət kimi yanaşdı və özünəməxsus həssaslıqla, səbirli, iradə ilə və bir o qədər də ardıcillıqla bu fürsət

Onun arzularındakı Azərbaycan

Heydər Əliyevin gərgin fəaliyyəti ilə yaradılmış güclü iqtisadi potensialın mövcudluğu, o cümlədən xalqımızın milli oyanışından irəli gələn müstəqil dövlətçilik ideyalarının güclənməsi ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarında və 90-cı illərinin əvvəllərində Azərbaycanda müstəqillik uğrunda mübarizəni şərtləndirən və gücləndirən tarixi-siyasi faktorlar kimi özünü göstərməyə başladı.

Bütün çətin zamanlarda xalqın yanında olan Lider

Heydər Əliyev zamanının ən böyük azərbaycanlısı, keçmiş SSRİ-nin global prosesləri yönəltiyi güclü vaxtlarda ittifaqın əsas rəhbərlərindən biri kimi xalqımızın və ümumilikdə türk dünyasının adını uculara yüksəldən şəxsiyyətdir. Sədi bir ailədən çıxaraq öz zəhməti, əzmkarlığı hesabına dünyanın ən qüdrətli iki dövlətindən birinin ali rəhbərliyi sırasına qədər yüksəlmiş və şəxsiyyət milyonlarla insanın, xüsusilə gənclərin idealına çevrilmişdir.

Ümummilli Lider Kremlə bağlı olduğu illərdə də Azərbaycanın inkişafı üçün bütün imkanlardan istifadə etməyə çalışmış, eyni zamanda ölkəmizə qarşı mərkəzi niyyətlərin qarşısını almışdır. O, Azərbaycanı ümumilikdə türk dünyasının adını uculara yüksəldən şəxsiyyətdir. Sədi bir ailədən çıxaraq öz zəhməti, əzmkarlığı hesabına dünyanın ən qüdrətli iki dövlətindən birinin ali rəhbərliyi sırasına qədər yüksəlmiş və şəxsiyyət milyonlarla insanın, xüsusilə gənclərin idealına çevrilmişdir.

O ağır günlərdə də Heydər Əliyev yenə Azərbaycan xalqının ən böyük ümid yeri idi. Hər hansı vəzifə səlahiyyətlərinə malik olmasa belə, bu böyük şəxsiyyət öz nüfuzu, varlığı, milli problemlərə həssas münasibəti, ona qarşı bütün təzyiqlərə baxmayaraq göstədiyi hamrəyliklə, haqq səsini ucaltması ilə xalqımıza mədəni güc verir, insanlığın istiqlal ümidlərini öləzəməyə qoymurdu.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqımız qarşısındakı ən böyük xidmətlərindən biri Azərbaycan dövlətçiliyinin xilas və bunun sayəsində ölkənin siyasi tarixində yeni

bir mərhələnin açılmasıdır. Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkənin çətin sınaqlarla üzlaşdığı, vətəndaş müharibəsinin, parçalanma təhlükəsinin bir addımına qədər gəlib çıxdığı, ağır sosial-iqtisadi tələtlər içində yönünü itirdiyi zamanlarda da Azərbaycan xalqı yenə də ən böyük xilaskar kimi məhz ona üz tutdu. Heydər Əliyevin zəngin təcrübəsinə, qətiyyətinə, dömr iradəsinə, ən əsası isə dövlətimizə və xalqımıza olan sevgisinə belə bağlıdır. Ümummilli Lider çox çətin və müəkkəb şəraitdə xalqın çağırışına bəgənə qalmayaraq Azərbaycanın taleyinə görə məsuliyyəti üzərinə götürdü. Hətta proseslərin ayrı-ayrı məqamlarında həyatı risk qarşısında qoysa belə, Azərbaycanı üz rəhbərliyindən biri kimi xalqımızın və ümumilikdə türk dünyasının adını uculara yüksəldən şəxsiyyətdir. Sədi bir ailədən çıxaraq öz zəhməti, əzmkarlığı hesabına dünyanın ən qüdrətli iki dövlətindən birinin ali rəhbərliyi sırasına qədər yüksəlmiş və şəxsiyyət milyonlarla insanın, xüsusilə gənclərin idealına çevrilmişdir.

Fenomenal dövlətçilik zəkası, sarsılmaz iradəsi, böyük hədəflərə hesablanmış strateji qərarları ilə addım-addım qazanılmış irəliləyişlər hesabına müstəqil Azərbaycan dövləti tədricən bəhrədən, ağır sınaqların qorxulu şəkildə istifadəsi rəvan inkişaf yoluna çıxmağa başladı. Heydər Əliyev Azərbaycanın demokratik-hüquqi dövlət kimi inkişafını təmin etdi. 1993-cü ildə "Azərbaycan Respublikasında demokratik, hüquqi dövlət qurulmalıdır. Azərbaycan dövləti demokratik prinsiplər əsasında fəaliyyət göstərməlidir, öz tarixi, milli ənənələrindən bəhrələnməyə, dünya demokratiyasından, ümumbəşəri dəyərlərdən səmərəli istifadə edərək demokratik dövlət quruculuğu yolu ilə getməlidir" deyərkən hüququn aliliyinin təmin edilməsi, dünyəvilik prinsiplərini qorunmasını, demokratiyanın bərqərar olması və inkişafını əsas vəzifələr kimi irəli sürən Ulu Öndər bu vəzifələrin hər birini uğurla həyata keçirdi. Azərbaycanın sosial-iqtisadi tərəqqisi ilə demokratik islahatlar arasında paralelliyi təmin etdi, cəmiyyətimizdə ictimai sabitliyi və dayanıqlı inkişafa nail oldu.

Cəbhə bölgəsində atəşkəsin olma edilməsi ilə Azərbaycan iqtisadiyyatının dirçəlişi, ordu quruculuğu, ölkəmizin beynəlxalq əlaqələrinin gücləndirilməsi, ermənilərin və havadarlarının ölkəmiz ətrafında yaratdıqları informasiya blokadasının aradan qaldırılması üçün zaman qazandı. Bu zamanın heç bir günü səmərəsiz keçmədi və hər anı ilə qarşıya qoyulmuş böyük məqsədlərə xidmət etdi.

Heydər Əliyev müstəqillik yollarında ilk tərəddüdü addımlarını atan Azərbaycanı tənəzzüldən inkişafa yetirdi. Respublikamızın beynəlxalq nüfuzunu yüksəldən, region və dünya üçün önəmli son dəstəyə artıran neçə-neçə layihənin, o cümlədən enerji strategiyasının təməlini qoydu. Onun düşünülmüş xarici siyasət kursu ölkəmiz üçün təkə siyasi dəstəyi təmin etmədi, eyni zamanda iqtisadi əməkdaşlıq və investisiya imkanları formalaşdırdı. Ordu quruculuğu müvəffəqiyyətlə həyata keçirildi. Azərbaycanın müdafiə və təhlükəsizlik potensialı gücləndi.

Ölkədə hüquqi dövlətin qurulması üçün zəruri şərtlər kimi çıxış edən demokratik konstitusion rejim, müasir dövrün çağırışlarına uyğun hüquq sistemi, effektiv məhkəmə hakimiyyəti, hakimiyyət bölgüsü kimi prinsiplər təmin edildi. İnsan hüquqları və ədalətli təminat yaradıldı, ölüm hökmü ləğv edildi, əfv və amnistiya institutları işlək hala gətirildi, vətəndaş cəmiyyəti formalaşdı, çoxpartiyalı sistem mövcud oldu. Ölkəmizdə siyasi baxışlar arasında ziddiyyətli diskussiya məcrasına yönəldiyi yeni bir siyasi mədəniyyət bərqərar oldu.

Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin arzularını reallığa çevirdi

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin strateji kimi böyüklüyü həm də bundadır ki, bu böyük dövlət adamı müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf kursunun ondan sonra da davam etdirilməsini, qarşıya qoyulmuş milli məqsədlərin əldə olunmasını təmin etməyi bacardı. Heydər Əliyevin dövlətimizin gələcəyi ilə bağlı bütün arzularını reallığa çevirəcək, onun formalaşdırdığı möhkəm təməl üzərində tarixin ən qüdrətli Azərbaycanın müəllifinə çevriləcək Lideri - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevi yetiştirərək cəmiyyətə təqdim etdi.

Cənab İlham Əliyev 2003-cü ilin 15 oktyabrında xalqın yekdil rəyi ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilərkən dövlətimiz müstəqillik tarixinin kifayət qədər nailiyyətlərlə zəngin əhəmiyyətli bir mərhələsinə gəlib çatmışdı. Ümummilli Liderin Azərbaycan xalqına 1 oktyabr 2003-cü il tarixli müraciətində də təsvir edildiyi kimi, ilk növbədə dövlətçiliyimizin əsasını təşkil edən ictimai-siyasi sabitlik əldə olunmuş, milli birlik və qanunların aliliyyəti sükənlən vətəndaş cəmiyyətinin təməli qoyulmuşdu. Eyni zamanda hər bir dövlətin, onun yaşamasını qayəsini təşkil edən ölkə iqtisadiyyatı yenidən qurularaq inkişaf yoluna çıxarılmışdı. Digər tərəfdən isə Azərbaycan xalqının is-

tək və arzularının ifadəsi olan, özünü bütün müvafiq təsisatlarına malik güclü, demokratik dövlətimizin müstəqilliyinin dönməzliyi təmin edilmişdi.

Yalnız milli birliyə, ictimai-siyasi sabitliyə malik, iqtisadiyyatı dinamik inkişaf edən, güclü dövlət təsisatları olan, demokratik və vətəndaş cəmiyyətinə əsaslanan müstəqil dövlətə hər şeyi, o cümlədən ərazi bütövlüyü və digər məsələləri həll etməyin mümkünlüyünü vurğulayaraq, bunun məhz belə də olacağına əminliyini ifadə edən Ulu Öndər 2003-cü ildə xalqımıza müraciətində də elə bu böyük əminliklə də qeyd etirdi ki, onun axıra çatdırma biləcəyi tələklü məsələləri, planları, işləri Azərbaycan xalqının köməyi və dəstəyi ilə cənab İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. "Sizi əmin edirəm ki, həm İlham Əliyev, həm də Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da xalqımızın ən layiqli övladlarını öz ətrafında sıx birləşdirərək Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəklər. İnanıram ki, mənim axıra çatdırma biləcəyimi tələklü mə-

dərəcə gücləndirdi, global proseslərə təsir imkanlarımız artdı, beynəlxalq əlaqələndirilməsinin sırası genişləndi. Respublikamızın sosial-iqtisadi uğurları Azərbaycan vətəndaşlarının həyat standartlarını yüksəltdi, bir çox sosial problemlər uğurla həllini tapdı, şəhərlərimizin, kəndlərimizin siması yeniləndi, müasirləşdi.

Tarixin ən güclü Azərbaycanı

Cənab İlham Əliyev tarixin ən güclü Azərbaycanını qurdu, müstəqilliyimizin dayaqlarını daha da möhkəmləndirdi. Dövlətimizin sosial-iqtisadi potensialı sayəsində Azərbaycan Ordusunun dünyanın ən qüdrətli orduları sırasında qərarlaşdırdı və ordumuzun gücü ilə torpaqlarımızı düşməndən təmizləyərək müstəqil Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etdi.

Bu gün dövlət bayrağımızın Xankəndidə dalğalanması Ümummilli Lider Heydər Əliyevin gerçəkləşən arzularının təəcəssümüdür. Azərbaycan dövlətinin azad Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə həyata keçirdiyi irimiqəyşli bərpa-quruculuq tədbirləri, işğal dövründə dağıdılıb talan edilmiş, erməni vandalizminə meydan olmuş bu torpaqları yenidən inkişaf axarına qovuşdurması Ulu Öndərin quruculuq missiyasının davamıdır. Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi inkişaf kursuna sadiqliklə Azərbaycan böyük milli hədəflərinə yetişirən cənab İlham Əliyevin əsrlərdən bəri bu regionun bəlasına çevrilmiş erməni layihəsinə iflasa uğratılmasını tarixi təsdiqləyir.

Azərbaycan Prezidenti böyük güclərin bu torpaqda öz uyğunluğunu oynamaqdan ötrü reallaşdırıqları mərkəzi layihəni birləşdirərək aradan qaldırdı, tarixin qanlı bir səhifəsini qapatdı. Vətən müharibəsindəki qələbəmizlə regionda yeni reallıqlar yaratmış Azərbaycan bu gün bölgənin sülh və inkişaf məkanına çevrilməsi üçün üzərinə böyük bir tarixi missiya götürüb və bu missiya üzrə əzmi ilə irəliləyir. Geosiyasi maraqlarla regionumuzun düzənini pozmaqdan ötrü tərəfdar təxribatlar, Cənubi Qafqazda yeni qırqınlar, insan faciələri üçün cəhdlər müvəffəqiyyətsizliklə ləğv edilir, Azərbaycan dövləti cənab İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində bütün bu uyğunluq pozur. Müxtəlif cildlərə girən şəxsiyyət mərkəzlərinin töhfələri açıq, əsl xislətlərinin işfə edir. Belə mərkəzlərin, dünyanın böyük güclərinin bundan sonra plan məsuliyyəti üzərinə götürərək bu yeni strateji dövrdə cənab İlham Əliyev qarşısında duran tarixi missiyanı dəqiq təsəvvür etməyə də bu sənəd böyük kömək göstərir. Cənab İlham Əliyev Ümummilli Liderin bütün ümidlərini doğrultdu, müdrik stratejin qeyd etdiyi istiqamətlərin hər birini üzrə tarixi nailiyyətlərə imza atdı. Heydər Əliyevin çox böyük əziyyətlər bahasına, hətta bəzən həyatını təhlükəyə ataraq yaratdığı ictimai-siyasi sabitlik mühtəni qoruyub daha da möhkəmləndirdi. Ölkəmizin mühtəni bütün təhdidlər qarşısında sarsılmaz etdi. Azərbaycan Prezidenti milli birliyə və qanunların aliliyinə əsaslanan vətəndaş cəmiyyətinin inkişaf etdirdi, həyata keçirilən ardıcıl islahatlarla, zamanın çağırışlarına uyğun davamlı tədbirlərlə müasir inkişaf meyillərini cəmiyyətimizə gətirdi, ictimai həyatımızdakı neqativ təzahürləri aradan qaldırdı.

Cənab İlham Əliyev Azərbaycanın sosial-iqtisadi həyatında yeni bir səhifə açdı, qazanılan nailiyyətlərlə, təşəbbüskarı və iştirakçısı olduğu müxtəlif layihələrlə ölkəmiz regionun lider dövlətinə çevrildi. Azərbaycanın uğurla reallaşdırdığı enerji-kommunikasiya layihələri, global kommunikasiyalar qovşağında çox mühüm mərkəzə çevrilməsi, bir tərəfdən mühüm sosial-iqtisadi faydalar gətirdi, digər tərəfdən isə ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunu son

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə görülmüş işlər, yerli və global məkanda həyata keçirilən layihələr bu istiqamətdə həyata keçirilən siyasətə mühtəni töhfələrdir. Dövlətimizin sosial-iqtisadi inkişaf proqramlarının uğurla icra edilərək öz məqsədinə çatmasında, cəmiyyətimizdə milli vətəndin qorunmasında da Mehriban xanım Əliyevanın mühüm xidmətləri var.

Azərbaycanın qürur doğuran bütün nailiyyətlərinin, xalqımızın bütün uğurlarının təməlinə Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli, müdrik və uzaqgörən siyasəti dayanır. Bunlar həm də belə bir reallığı təsdiq edir ki, Heydər Əliyev ideyaları real həyatımızda özünü bariz təəcəssümünü tapır.

Bu gün dövlətimiz ən qabaqçıl təcrübələrdən, dünyanın müxtəlif qüdrətlərindən bəhrələnməyə öz gələcəyinə doğru irəliləyir. Dünyanın, regionun və bizi əhatə edən xarici aləmin əsas strateji və global məsələlərinin həllində Azərbaycanın rəyi, mənafələri, mövqeyi nəzərə alınır. Azərbaycanın global miqyasda tanınır, qəbul edir, əsas məsələlərdə ölkəmizlə hesablaşılır. Bu, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı və onun ideyalarına sadiqliyin daha da qüdrətləndirdiyi dövlətdir. Bu, Ulu Öndərin arzularındakı Azərbaycandır.

Ziyafət ƏSGƏROV,
Milli Məclisin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya
ilə mübarizə komitəsinin sədri